

NA DE VERKIEZINGEN:

IS DIT STRAKS DE ENIGE ONDERNEMER OP HET BINNENHOF?

De meeste kandidatenlijsten voor de verkiezingen voor de nieuwe Tweede Kamer zijn binnen. Hoeveel ondernemers staan erop? En belangrijker: hoeveel van hen weten daadwerkelijk een zetel te bemachtigen en invloed uit te oefenen op het beleid? Want: 'De politiek kan wel veel willen, maar het moet gebeuren op de werkvloer.'

Ondernemers willen dat hun stem beter gehoord wordt in politiek Den Haag. Dat politici nadenken over wat de impact is van wet- en regelgeving op de werkvloer. Maar ondernemers staan niet te trappelen om dan maar zelf de politiek in te gaan. Want politiek is langzaam en stroperig. Je moet met iedereen overleggen, terwijl je als ondernemer gewend bent om snel besluiten te nemen.

Het is een dilemma dat zich bij elke verkiezing voor de Tweede Kamer voordoet. Op de kandidatenlijsten van de partijen die een kans maken op Kamerzetels prijken ook ondernemers, maar het zijn toch vooral mensen met een andere achtergrond. De overheid en het onderwijs doen het traditioneel goed. Een inventarisatie wijst uit dat van de 635 kandidaten van veertien partijen (kleine partijtjes niet meegerekend) er iets meer dan honderd een ondernemersachtergrond heb-

'DE PVV LEVERT MEESTE KANSRIJKE KANDIDATEN'

ben. Dat is 16 procent. En daar zitten relatief veel zelfstandig adviseurs tussen.

Ter vergelijking: in 2006 had bijna 30 procent van de Tweede-Kamerleden een achtergrond in het bedrijfsleven. Maar dat waren natuurlijk niet allemaal ondernemers (zie kader Hoe bedrijvig is de overheid?).

De vraag is hoeveel van die honderd kandidaten daadwerkelijk in de Kamer komen. Als er wordt uitgegaan van de meest recente peiling komer zeventien ondernemers in de Kamer, van wie twaalf van de PVV. Veel kandidaten met een ondernemersachtergrond staan onderaan de lijsten. Nu kan het dat zij op basis van het aantal voorkeurstemmen tóch nog een Kamerzetel bemachtigen, maar grote verwachtingen moeten we daar niet van hebben. Het blijft met 11 procent van de Tweede Kamerleden dus karig met de stem van ondernemers.

IJscoman Moes heeft als ondernemer zijn vaste plek weten te verwerven aan het Haagse Binnenhof

SANDER KONING/ANP

Matthijs Sienot: www.hetkanWel.nl

BART MAAT/HH

Henk Krol: Gaykrant-uitgever

ANNEKE JANSSEN/HH

Ancilla van de Leest: zzp-verleden

PETER HILZ/HH

Erik Ziengs: sportkleding

BRAM PETRAEUS/HH

Ad Meijer: medische handel

MERLIJN DOORMEIK/HH

Kirsten van den Hul: change agent

VVD 11 VAN 80

Zittend Kamerlid Erik Ziengs, die daarvoor een groothandel in sportkleding had, staat op de 23ste plek. Volgens de laatste peiling van Maurice de Hond net genoeg voor een zetel. De tachtig namen tellende VVD-lijst telt in totaal elf ondernemers. Daar zitten de nodige adviesbureaus bij, maar ook een apotheker en een importeur van raamfolie voor gebouwen en auto's.

PVV 17 VAN 50

De PVV heeft de meeste ondernemers in de gelederen, en levert er elf in de Kamer als de laatste peiling uitkomt. Daar zitten veel zelfstandig adviseurs tussen, maar ook iemand met een metaalbedrijf. Ook zittende Kamerleden als Dion Graus, Martin Bosma, Barry Madlener en Teun van Dijck hebben ooit (enige) ondernemerservaring opgedaan.

DENK 9 VAN 18

Ook DENK moet eerst de Kamer zien te halen (staat op twee zetels), maar heeft wel veel ondernemers op de lijst. Naast de lijsttrekkers Tunahan Kuzu en Selçuk Öztürk (adviseurs) zijn dat onder meer een kapper en twee restauranteigenaars.

PVDA 9 VAN 75

Kirsten van den Hul, eigenaar van een trainings- en adviesbureau, is de enige ondernemer die de verwachte tien zetels van de PvdA haalt. Op de lijst met 75 namen staan nog acht ondernemers, onder wie een fotograaf, iemand die paardrijles geeft, en een 'kansmakelaar die bedrijven en particulieren helpt om projecten op te zetten'.

CDA 6 VAN 50

Hilde Palland-Mulder, eigenaar van een adviesbureau op het gebied van huisvesting en 'maatschappelijk vastgoed', staat zeven plekken onder de nummer 14 die de Kamer volgens de peiling nog haalt. Daarna komen nog vijf ondernemers, onder wie een visagist en een melkveehouder.

PARTIJ VOOR DE DIEREN 5 VAN 29

Nummer 3 op de lijst, Lammert van Raan, staat naast docent economie en management & organisatie ook in de boeken als e-commerce consultant. Hij zou in de Kamer kunnen komen. Vier anderen maken minder kans. Onder hen iemand die mensen coacht met behulp van paarden.

Hoe bedrijvig is de overheid?

Forum heeft in het verleden verschillende keren onderzoek gedaan naar het 'bedrijfslevengehalte' van de diverse politieke geledingen, waaronder de Tweede Kamer. Daarbij werd niet gekeken naar het aantal ondernemers, maar naar het aantal mensen met ervaring in het bedrijfsleven. Dat bevond zich in de jaren dertig op een hoogtepunt: 40 procent. In 1993 werd het dieptepunt bereikt: 25 procent. In 2006 – het meest recente onderzoek – was het weer gestegen tot bijna 30 procent. Het bedrijfsleven is traditioneel het vaakst vertegenwoordigd bij de VVD: van 41 procent in 1993 naar 74 procent in 2006. Het CDA volgt met 19 respectievelijk 32 procent. Bij de PvdA, waar de overheid altijd sterk vertegenwoordigd was, is het bedrijfsleven in opkomst: van 8 naar 29 procent.

Vergeleken met het parlement, de provincie en het Europees Parlement is het bedrijfsleven het meest te vinden in de gemeenteraden (minstens 40 procent). Maar daar kan het raadswerk dan ook worden gecombineerd met het 'echte' werk.

VNL

4 VAN 18

De lijst van Jan Roos telt relatief veel ondernemers. Naast drie adviseurs is dat een zelfstandig arts die rijbewijskeuringen doet. Eerst maar eens zien of VNL een zetel haalt.

50PLUS

6 VAN 50

Lijsttrekker Henk Krol heeft ondernemerservaring als uitgever van *De Gaykrant*. De rest van de ondernemerskandidaten staat verder naar achteren. Onder hen een accountant en een voormalig makelaar.

GROENLINKS

3 VAN 40

Lisa Westerveld, die taaladvies en -trainingen geeft, haalt het misschien met haar dertiende plek. Dat geldt net niet voor twee andere adviseurs, van wie er één in Bangladesh is gevestigd. Die zal dus terug moeten komen bij uitverkiezing.

SP

3 VAN 50

Misschien niet zo verbazingwekkend dat de lijst van de SP weinig ondernemers telt. En zeker niet bij de eerste elf. Nummer 20, Ad Meijer, handelde in medische en tandheelkundige instrumenten. De andere twee runnen een bedrijf voor wenskaarten waaruit je bloemen kunt laten groeien, en speelgoedwinkel De Speelgoedplaneet.

SGP

5 VAN 30

Zo klein als de SGP-fractie is (drie zetels), zo veel kandidaten staan er op de lijst. De eerste ondernemer staat op nummer 14 en verruilde zijn twee drogisterijen voor het wethouderschap. Verder op de lijst een aardbeienteler en een directeur van een verlichtingsbedrijf.

CHRISTENUNIE

10 VAN 50

Nico Drost, zelfstandig ondernemer in de maakindustrie, staat negende op de lijst. Te laag voor de verwachte vijf zetels. Maar wie weet, met Gods hulp. Andere kandidaten zitten in de geveltechniek of zijn spiritual counselor.

D66

8 VAN 50

De sociaalliberalen hebben acht ondernemers op de lijst van vijftig. Net als bij het CDA staat de eerste ondernemer zeven plaatsen onder de nummer 14 van de peiling. Dat is Matthijs Sienot, publicist en uitgever van duurzaamheidswebsite hetkanWel. Andere kandidaten zijn makelaar of uitbater van een stadscafé.

PIRATENPARTIJ

4 VAN 36

Lijsttrekker Ancilla van de Leest heeft een zzp-verleden en maakt waarschijnlijk als enige kans op een zetel voor de Piraten. De andere drie ondernemers op de lijst zijn voornamelijk actief op internet met ict-diensten. Logisch met een partij die zich met privacy bezighoudt.